

# Reproductie management

## Aandachtspunten juni

**In een korte reeks voorlichtingsartikelen willen we de management aandachtspunten voor een goede reproductie noemen. De nieuwe nertsenwet heeft tot gevolg dat de productie alleen uitgebreid kan worden door het fokresultaat op te voeren. Onder een goede reproductie wordt verstaan dat er veel pups geboren worden, weinig guste teven geteld worden, weinig pup uitval tot verspenen is en er grote pups zijn als het juli wordt. Iedere maand worden de zaken benadrukt die door veel onderzoek en ervaring hun waarde hebben getoond.**



### De maand Juni kent de volgende speerpunten

#### Onderop voeren als teef dat aankan

Teven brengen voer bij de pups zodra deze de ogen openen (4 weken leeftijd). Daar begint de opname van het vaste voer wat de melkopname gaat verdringen. De melkproductie is op dat moment op de top en de melkklierpakketten dienen nog iedere dag goed leeggedronken te worden om mastitis te voorkomen. Bij te vroeg onderop voeren bestaat het risico voor mastitis bij de teef en dat geeft problemen voor de teef en de pups met verminderde groei tot gevolg.



Ing. Jan de Rond, onderzoeker  
Onderzoeksaccommodatie Edelveen te Edeveen

Om dit te voorkomen is het goed om de teven te controleren en te kijken of de melkpakketten niet gespannen, vol, rood en/of warm zijn. Die kenmerken vragen om uitstel van onderop voeren en eventueel antibiotica behandeling na overleg met de dierenarts (via drinkwater of injectie). Controleer 25 tot 30 teven die u onderop wilt voeren en als daar 2 teven met verharde melkpakketten bij zitten is overleg met uw dierenarts zeer aan te raden.

#### Voerportie (150-200g) op de voerplaats voor Teef

Zodra onderop gevoerd wordt is het aan te raden om een portie van 150-200 g op de voerplaats te voeren. Deze hoeveelheid wordt gecorrigeerd op de totale voerportie per ren. Alleen de teef, de moeder, kan hierbij en zal hiervan rustiger eten (niet op rug liggend), vaak neemt ze een hap mee op het plateau. Deze portie is een duidelijke waarschuwingsportie gebleken toen teven Nursing Sickness (NS) kregen; die teven raakten deze portie niet aan, al 2-3 dagen voor de diagnose NS gesteld werd. Door hierop te reageren kunnen teven met voeropnameproblemen tijdig behandeld worden met extra vitamines.

#### Water voor pups als ondersteuning voor moeder

Na 5 jaar onderzoek is de behoefte aan drinkwater voor pups overduidelijk. Pups gaan eerder en vaker drinken als het water dichtbij het nachthok beschikbaar is. Dat is bij andere diersoorten ook zo. Het resultaat is consistent: 5% meer pupgroei, 30% minder gewichtsverlies moeder, helft minder pupuitval in juni (1% vs 2%) en geen uitval oude teven. Ook in vergelijking met 3x per

dag voeren meten we dit resultaat. Vooral het gedrag van de pups is rustiger. De teven met minder gewichtsverlies hebben significant meer pups in het volgende jaar. In de VS worden teven na Nursing sickness uitgesloten als fokdier. In ons land worden de pups steeds eerder geboren en de speendatum staat vast. Dat legt extra druk op de prestatie van de teef en haar daarin ondersteunen wordt gewaardeerd.

#### Selecteren op pupgewicht

Het pupgewicht op 6 of 7 weken voorspelt het gewicht in november en de pelslengte na pelzen. Dat is al vaak gemeten en beschreven. Het pupgewicht is echter vooral de verdienste van de moeder en dat herhaalt ze ook in het volgende jaar. Dat doen ook haar dochters waardoor hierop selecteren zinvol is. Voor de reuen is het vergelijkbaar, want de zware reuenpups worden onder alle omstandigheden zwaar (paar/groep). Reuenpups met laag pupgewicht kunnen bij de moeder (OT) tot goed gewicht komen, maar de broers in groepen blijven achter. Het gemiddelde gewicht eind oktober van reuenpups boven 500 gram was met 3,3 kg significant hoger dan van lichte pups (< 500 g).

Selecteren op het pupgewicht is ook selecteren op voederconversie, want deze pups tonen in de groeiperiode geen relatie tussen de VC-pup en VC groei. Een goed pupgewicht op 7 weken is een voorbode voor een goede VC in de groeiperiode. De zwaarste reuen in oktober hebben de laagste VC, maar de verschillen zijn klein.

#### Teven met veel gewichtsverlies mogelijk uitsluiten voor fokkerij

De lactatie periode verloopt voor iedere teef weer verschillend en zo ook de impact op de lichaamsreserves. Er zijn teven die groeien in gewicht, beperkt gewicht verliezen en veel tot heel veel gewicht verliezen (> 10%, tot 30% van gewicht). Deze laatste groep heeft het volgend jaar significant minder pups, gemiddeld 1,5 pup lager fokresultaat. In landen waar Nursing Sickness(NS) voorkomt, worden deze teven uitgeselecteerd. Veel gewichtsverlies gaat het richting NS.